

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za ino-
zemstvo: 210 din), za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din. Tedenska
izdaja za celo leto 50 din.
Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ulica 23. Tel.
25-52. Uprava: Gregor-
čičeva ul. 27. Tel. 47-61.
Rokopisov ne vračamo. —
Račun pri poštni hranil-
nici v Ljubljani št. 11.959.

Izhaia vsak ponedeljek,
sredo in petek

Ljubljana, četrtek dne 5. januarja 1939

Cena posamezni številki 1.50

Zakaj propada optimizem?

Zadnjič smo čitali v slovenskih listih tožbe, da propada optimizem in da se namesto njega širi malodušje. Ustvarilen pa je le optimizem in zato se malodušje ne bi smelo širiti. Tudi mi dajemo prednost optimizmu pred pesimizmom, pogumu pred malodušjem in zato smo tudi zapisali, da navzlic vsemu vstopamo v novo leto vendarle z optimizmom, ki je in bo vedno pozitivnejši od pesimizma.

Ravno zato pa, ker gre optimizmu objektivno prednost pred pesimizmom, se je treba vprašati, zakaj sploh more optimizem zadovoljiti in kako more predirati malodušje. Seveda pa je treba na to vprašanje odgovoriti objektivno in odkritosrečno, kajti za neki namen nalašč pripravljene odgovori nimajo nobene cene. Takšni odgovori bi mogli edino še povečati nagnjenje k pesimizmu.

Zakaj propada optimizem?

Ni menda našega človeka, ki še ne bi doživel več ali manj težkega razočaranja. Pošteno se je trudil, da bi izvedel to ali ono stvar, a prišlo je nekaj vmes in ves trud je propadel. Bil je razočaran, vsako razočaranje pa oslabi voljo za optimizem in vzbudi nagnjenje za pesimizem. Če traja razočaranje le kratko časa ali če se pripeti le redko, potem to razočaranje nima resnejših posledic in človek poslan zopet optimist, kar tudi bolj ustreza njegovi naravi. Če pa sledi razočaranje za razočaranjem, če mora človek kar vedno znova ugotavljati, da so se vsi njegovi upi ponesrečili, potem se pač nihče ne more čuditi, če tudi optimizem izgine. Vsaka ideja, vsako razpoloženje potrebuje nekaj hrane — in tudi optimizem.

Nastaja vprašanje, če imajo ljudje objektivno v resnici vzrok za razočaranja. Mislimo, da mora tudi to vprašanje potrditi vsak, kdor je res dobre volje, kdor res hoče, da pridemo do zboljšanja. Ne bomo segali na druga področja, temveč se omejili le na trgovske zadeve.

Leta in leta opozarjajo trgovci, da propadajo, ker jim ubijajo trgovino krošnjariji. Izda se nato uredba, ki preprečuje krošnjarstvo z manufakturnim blagom, izda se okrožnica na sreska načelstva in na orožniške postaje, da se nelegalno krošnjarstvo zatire, a efekt: krošnjarska nadloga se je še povečala.

Zopet dežujejo protesti, zopet nastopi ves aparat, ki ga ima trgovstvo, proti krošnjarstvu in zopet doseže ta aparat, da se izda novo ministrsko navodilo glede krošnjarstva in znova se ponove okrožnice na okrajna načelstva in orožniške postaje. In efekt: krošnjarska nadloga se je še povečala.

Posebna deputacija krošnjarstva razloži na najbolj kompetentnem mestu v Beogradu vse glavne zahteve trgovstva v onih znanih 12 točkah. Med temi je tudi krošnjarstvo. Z odločilnega mesta se deputaciji prizna upravičenost trgovskih zahtev in seveda zlasti glede krošnjarstva, toda efekt vsega je: da ostane vse pri starem. Krošnjarska nadloga se ni niti najmanj zmanjšala.

Nato pride mogočni trgovski kongres v Ljubljani in na tem kongresu dobi trgovstvo zopet od najbolj za to vprašanje kompetentne osebe svečano zagotovilo, da bo v nekaj tednih izšla uredba

o krošnjarijih, s katero bo ustrezno vsem željam trgovcev. Minil je teden, minil je mesec, minili so meseci, a kljub vsemu opominom trgovstva uredba še vedno ni izšla. Tudi efekt te svečane obljube ni bil nič drugega, kakor da se je krošnjarska nadloga še utrdila.

A kakor je s krošnjarstvom, tako je še s celo vrsto drugih vprašanj. Prav isto bi mogli napisati o boju proti veleblagovnicam, proti privilegijem nabavljalnih združenj in konsumov itd. Vedno se je priznava upravičenost trgovskih zahtev, a za izvršitev teh zahtev se

ni storilo nič. Celo v takšnih vprašanjih, kakor je soc. zavarovanje trgovcev, se ni doseglo nič.

Vse to pa traja že leta in leta. In še bi se kdo čudil, če postaja vedno glasnejša trditev, da vse nič ne pomaga, da so vse resolucije brez pomena, da ni upanja na zboljšanje? Kako pa naj ostanejo ljudje optimisti, če pa se njih optimizem kar sistematično podira. Saj bi vsi ljudje raje videli, da se razmere zboljšujejo, da se nekaj doseže, kakor pa da morajo vedno znova ugotavljati, da so vsi njih naporji zaman, da ostane vedno le pri starem.

A ne samo s trgovskimi zahtevami je tako, tudi z mnogimi drugimi ni nič drugače. Naj samo spomnimo na razočaranja onih, ki so verovali v možnost resničnega sodelovanja Slovencev! Koliko ljudi je še, ki v to verujejo?

Ni razveseljivo, če optimizem propada. Ni pa tudi nikomur pomagano, če se človek samo zgraža nad propadanjem optimizma. Treba je vzroke padanja optimizma ugotoviti, potem pa z vso poštenostjo začeti te vzroke tudi odpravljati. Če se to zgodi, se nam ni bati, da ne bi začel optimizem zopet vstajati.

oziroma čisto drugačni. Pozna tujca, ki se je lotil pred 8 leti velikega podjetja z 200.000 din, danes ima že 12 milijonov din. Kako silno smo izgubili, ker smo izgubili pogum in ker nismo delali! Proši vse, da podpirajo Zvezo pri tej akciji in da omogočijo ustanovitev družbe, brez katere je uspeh tako pomembne in finančno velike akcije nemogoč.

V zvezi s tem omenja tudi silno koristno prizadevanje g. Verbiča, da se ustanovi poseben tečaj za potnike in trgovske zastopnike, ker nam danes res manjka sposobnih ljudi za prevzem tujih zastopstev. Po krajši debati, ki se o tem vprašanju razvije, se predlog o izvedbi tega tečaja soglasno sprejme ter pooblastila gg. Fabiani in Verbič, da pripravita vse potrebno.

Ko je še poročal predsednik Vidmar o ureditvi plačila potnih stroškov in se je o tem razvila krajša debata, je bil sprejet v smislu sklepa obnega zbora predlagani predlog o plačilu potnih stroškov.

Sklenilo se je nadalje, da bodo seje ožjega odbora vedno v Ljubljani, seje glavnega pa v raznih krajih, predvsem v Celju, Mariboru in Ljubljani.

Poročilo predsednika Vidmarja je bilo z odobravanjem sprejeto, nakar je sledila

Seja glavnega odbora Zveze trgovskih združenj v Mariboru

Dne 29. decembra ob 10. dopoldne je bila v posvetovalnici mariborskega združenja trgovcev seja glavnega odbora Zveze trg. združenj v Ljubljani. Seja je bila odlično obiskana, saj so bila na seji zastopana skoraj vsa združenja, razen združenj v Kočevju in Črnomlju ter Metliki, ki pa so svojo odsotnost opravičila. Debata je bila živahna in stvarna ter je znova potrdila soglasnost, ki vlada v trgovskih vrstah.

Sejo je otvoril in vodil predsednik Zveze Stane Vidmar, ki je konstatiral sklepčnost, imenoval za zapisničarja tajnika dr. Pustiška, za overovatelja zapisnika pa gg. Logarja in Medena. Iskreno je pozdravil predsednika trgovskega odbora Zbornice za TOI, g. Albina Smrkoljja ter kot domaćina predsednika mariborskega združenja g. Miloša Oseta.

Nato je podal svoje predsedniško poročilo.

obvezilnega materiala, nakar je prešel

na akcijo za nacionalizacijo tujih podjetij.

Največja ovira za vso akcijo je v tem, ker imajo naši ljudje pogum le, kadar gre za manjše stvari, kadar gre za velike poste, pa izgube korajžje. Druga težava je v tem, ker se ne morejo odločiti za delo v družbi, temveč bi vsak hotel vse izvesti sam. Tuji so v tem

Poročilo predsednika Vidmarja

Predsednik Vidmar je najprej poročal o zadnji seji Centralnega predstavništva, na kateri se je zlasti razpravljalo o carinski uniji z Bolgarsko ter izvolil tudi skupni bolgarsko-jugoslovanski odbor, ki naj pospeši rešitev vseh gospodarskih vprašanj med obema državama.

Nadalje je poročal o vseh drugih vprašanjih, ki so se razpravljala na seji C. P. in o čemer je »Trg. list« že obširno poročal, tako o sklepu, da ostane 10urni delavnik v trgovinah, o nameri ustanovitve lastne tiskarne in dnevnika ter o ustanovitvi centralne pisarne, ki naj bi poslovala po vzoru Centrale industrijskih korporacij. Zaradi pomanjkanja gmočnih sredstev se ti sicer zelo potrebni sklepi ne bodo mogli realizirati. Zato se naj vse trgovstvo še tem bolj oklene svojih obstoječih listov in tako slovensko trgovstvo svojega — »Trgovskega lista«.

Z obžalovanjem je moralo C. P. ugotoviti, da splitska zveza trg. združenj še vedno ni premagala notranje krize in da je še vedno brez predsednika.

Predsednik Vidmar je nadalje poročal o svoji intervenciji pri poveljniku žandarmerijskega polka polkovniku Barletu zaradi preganjanja krošnjarstva. Znova mora poudariti, da treba nuditi orožništvu konkretno in zanesljive podatke o krošnjarijih in orožništvo bo storilo svojo dolžnost.

Sol

Zveza je tudi izvedla sklep zadnjega obnega zbora ter navedla pri monopolski upravi, da se množe pritožbe zaradi kakovosti soli. Monopolska uprava je odgovorila, da v splošnem ni pritožb in da je kakovost soli zadovoljiva. Predsednik Vidmar je nato prečital certifikat, ki ga je izdal Higijenski zavod v Ljubljani na zahtevo nekega ljubljanskega trgovca in ki klasi-
ficira sol takole:

obči pregled: neprimeren, maščoba: 0,29%, vlaga: 5,69%, Na Cl pri 140° sušene soli: 95,1%, sulfati: 0,82%, Mg C: 0,79%, mikroskopski pregled: prah, zemlja (humus), ilovica.

Mnenje in ocena: vzorec ni primeren, ker je nečist in neokusen.

K temu certifikatu pač ni potreben noben dostavek.

Preds. Vidmar je nadalje sporočil, da je Zveza preklcala nekdanji davčni ključ, kakor je bil pred leti sporočen fin. direkciji, da je napravila vlogo zaradi kupovanja šolskih potrebščin le pri banovinski zalogi šolskih knjig, opozorila združenja, da nastopijo primerno zaradi nevarnosti ustanovitve novih veleblagovnic ter da je protestirala pri Glavni združni zvezi zaradi § 4. novih pravil nabavljanih zadrug, da morejo biti člani uradniških nabav. zadrug tudi ne-uradniki.

Poročal je nadalje o pripravi za volitve v Pok. zavod. Zveza bo gledala na to, da bodo varovani interesi trgovstva in da se vplivi politike čim bolj izločijo iz pogajanj za sestavo nove liste. Vse kaže na to, da bo postavljena kompromisna lista. Če pa ne bo ta mogoča, ni izključeno, da bo nova uprava imenovana.

Predsednik Vidmar je nadalje poročal o ustanovitvi Osrednje sekcije trgovcev s tekočim gorivom, ki se lepo razvija, o doseženem uspehu glede proste prodaje

debata

V imenu Zbornice za TOI se je zahvalil za pozdrave predsednik trg. odbora Albin Smrkolj ter nato obširno poročal o delu Zbornice.

Omenil je, da so se zaradi slabega dotoka zborničnih dokladov zakašnila izplačila nekaterih zborničnih subvencij, a so se sedaj vse te že izplačale, tako tudi Zvezi v višini 25.000 din in lesnemu odseku v višini 3000 din.

Nadalje je poročal o raznih akcijah Zbornice v korist trgovstva in njegovih težnjah, tako zlasti zaradi veleblagovnic in krošnjarstva. Zaradi krošnjarstva je obiskala bana posebna deputacija, ki je imela tudi nekaj uspeha. Tudi za zboljšanje telefonskih razmer je ponovno nastopila zbornica, zaradi nezadostnih kreditov pa ni mogoče doseči pravih uspehov. Poleg tega je na ozemlju ljubljanske poštne direkcije nameščenih 330 poštne uslužbencev premalo! Predlog Zbornice, da se zviša zaslužek maloprodajalcev soli, je mon. uprava odklonila. Brez uspeha je ostala tudi spomenica zbornice zaradi zlorab s koruzo in žitom za pasivne kraje. Nato je poročal še o akcijah zbornice zaradi spremembe obrtnega zakona. Poročilo predsednika Smrkoljja je bilo z odobravanjem sprejeto.

Mnogo se je govorilo tudi o neskladnosti poslanske dolžnosti in zborničnega tajništva. Splošna zahteva je bila, da bi poslanec moral biti na brezplačnem dopustu. Tozadevni predlog trgovskega odbora pa je na predsedstveni seji propadel.

Zelo obširna debata se je razvila zaradi krošnjarstva. V debato je posegla večina udeležencev, zlasti gg. Košir, Pinter, Kostanješek, Stergar, Jagodic, Ferlah, Turk, Čeh ter ponovno predsednik Vidmar.

Govorniki so zlasti poudarjali, da imajo uspeh le s konkretnimi dejstvi podprte ovadbe. Znana racija proti krošnjarjem je imela le trenutno vrednost. Nekateri referenti direktno podpirajo krošnjarje, dogaja pa se tudi, da so krošnjariji od sreskih načelstev obsojeni, od banske uprave pa oproščeni. S tem se daje velikanska potuha krošnjarjem tudi na škodo avtoritete oblasti.

Glede soli omenja g. Turk, da se trgovci premalo poslužujejo pritožne knjige.

Konstatiralo pa se je v debati tudi, da so dostikrat trgovci sami krivi, če ni pravih uspehov, ker ne nastopajo vedno solidarno. Pripeti se večkrat, da predlaga ena skupina trgovcev nekaj čisto drugega ko druga. Zato je potrebno, da se vse intervencije izvajajo enotno, t. j. da jih izvaja Zveza.

G. Pavel Fabiani je nato poročal o obračunu in proračunu. Obračun za preteklo leto kaže bolj ugodno sliko, kakor se je pričakovalo. To pa je zasluga ljublj. trgovcev, ki so tako odlično organizirali ljubljanski kongres. Nadalje je poročal o proračunu in o predlogu o ureditvi potnih stroškov. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti. Sledili so

predlogi združenj.

Tako je predlagalo združenje v Mariboru, da se omeji izdaja novih obrtnih dovoljenj, kakor se je sedaj sklenilo na Češko-slovaškem. Konstatira se, da bi mogla vlada na podlagi pooblastila finančnega zakona tej zahtevi ustreči s posebno uredbo, ki bi imela veljavnost zakona.

Ta omejitev je zlasti potrebna zaradi velikega dotoka tujcev, kar se posebno opaža v Prekmurju in v Savinjski dolini.

Neko združenje je predlagalo, da se tudi z letaki in s pojasnili v

Pomnite!

V soboto

Trgovski ples!

Heybalova - Wisiakova - „Jožek in Ježek“ - Tri godbe

Dnevniki pojasni javnosti škodljivo delovanje krošnjarjev. V zvezi s tem treba omeniti veliko potegavščino krošnjarjev v Sloveniji. Gradec 500 ljudi, ker so krošnjarji razbojniki, da bodo prodajali robce po 1, srajce po 5, hlače pa po 6 din.

Združenje v Ljubljani predlaga, da se pojasni vsem poslancem s posebno spomenico vse glavne zahteve trgovstva. (Sprejeto.)

O škodljivosti centralizacije drž. dohoda je govoril predsednik ljubljanskega združenja g. Meden ter zlasti opozarjal, da se bodo skoraj vse tiskovine kmalu tiskale le še v Beogradu.

Združenje Laško zahteva akcijo za znižanje avtonomnih doklad. Oba predloga sta bila sprejeta.

Ko so se rešila še nekatera vprašanja in se je zlasti razpravljalo o strokovnem šolstvu, je predsednik Vidmar zaključil sejo s kratkim zaključnim govorom. Želi, da bi se v vseh združenjih v novem letu delavnost še povečala in zlasti, da bi narastel smisel za skupno akcijo. Samo v skupnih akcijah more doseči trgovstvo uspehe. Iz teh skupnih akcij pa se mora začeti tudi prava ofenziva proti krošnjarstvu in proti nabavljalnim zadrugam. Danes smo še vedno le v defenzivi in zato tudi ni pravih uspehov. Čakamo na odrešenika, ki bi nas rešil pred veleblagovnicami, nabavljalnimi zadrugami, konsumi itd. **Toda rešiti se moramo sami!** Ustanoviti moramo svoje tovarne, svoja velika podjetja in svoje zadruge, pa bo hitro zboljšan položaj trgovcev. (Živahno odobravanje.)

Zbor, svetnik Pinter se zahvali predsedniku Vidmarju za njegovo delo in poštrevnost, s katero vodi Zvezo. (Živahna aklamacija.)

Končno je bilo še soglasno sklenjeno, da se odpotuje na trg. ministra brzojavka, da se sedanja uredba o veleblagovnicah odpravi in sprejme nova, kakor so jo predlagale trgovske zbornice. Na noben način pa se veleblagovnice ne smejo dovoliti!

Seja je bila s tem zaključena.

Akcija za poglobitev gospodarskih stikov med Anglijo in Jugoslavijo

Obisk odličnega gospodarstvenika v Sloveniji

V sredo 4. januarja 1939 je prišel na svojem potovanju po Jugoslaviji v Ljubljano gosp. Stewans kot posebni odposlanec Trgovinske zbornice v Londonu, ki ima nalogo, da prouči možnosti razširitve in poglobitve gospodarskih stikov med Veliko Britanijo in Jugoslavijo. Gospod Stewans je že od 20. novembra 1938 v Jugoslaviji ter je imel v vseh važnejših mestih Hrvaške, Bosne in Dalmacije konference z eksporterji in si je tudi ogledal celo vrsto industrij in na licu mesta razpravljal o konkurenčni sposobnosti in izvoznih možnostih iz naše kraljevine na Angleško. V Sloveniji namerava ostati nekoliko dni, da naveže stike z gospodarskimi krogi. Vsi zainteresirani, ki želijo priti z njim v stik, naj to javijo TOI zbornici, kjer bodo zadevne konference. Poleg tega pa bo gospod Stewans obiskal prominentnejše eksportne industrije in podjetja, da se informira in osebno uveri o možnostih poglobitve sedanjega dela na gospodarski vzajemnosti obeh dežel. Njegovo potovanje po Jugoslaviji se vrši v okviru jugoslovansko-britanske trgovinske zbornice, ki je bila nedavno ustanovljena v Zagrebu in za katero vlada v angleških gospodarskih krogih živo zanimanje.

Slovenija na razstavi v New Yorku

Kakor je že objavljeno, bo v tem letu v New Yorku svetovna razstava, kjer razstavlja tudi naša država. Razstava je zamišljena

na tako, da se bode prikazala Jugoslavija kot celota, ne pa tako kakor si je marsikdo zamišljal deljeno po pokrajinah. Navzlic temu bodo lahko prišli posamezni deli države prav lepo do izraza, ker bo v 40 oddelkih dovolj prilike za sodelovanje. Predvsem bo to v velikem oddelku za turizem, kjer se bodo lahko prikazale v slikah vse lepote naše ožje domovine. Izberemo naj se tudi slike iz onih kra-

jev, ki so dali največ izseljencev, predvsem iz Bele krajine, da pokažemo tudi našim izseljencem njihove najljubše kraje. Lepih slik in prizorov je dovolj na razpolago. Za folklor bo poskrbel etnografski muzej iz Ljubljane, kar nam daje popolno jamstvo, da bo izbran najboljši material.

Tako bodo tudi v etnografskem oziru prikazane vse tipične zani-

mivosti naše Slovenije z narodnimi nošami vred.

Prav tako bodo tudi naši domači obrti predstavili vsej javnosti dostojno naša ročna dela in celo vrsto domačih spominkov. Informacije glede prodaje in transporta teh izdelkov daje Državni osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani.

Vsi predmeti morajo biti pripravljeni do 20. januarja 1939.

Privilegiji za zadružne trgovine

Kdo naj te privilegije plačuje?

V Kragujevcu je bilo veliko protestno zborovanje srbijanskih zadrugarjev proti mestnim trošarinarjem. Zahtevali so zato, da se zadruge ne oproste le vseh državnih davkov, temveč tudi vse trošarine. Ko pa so to zahtevali, so nosili po mestu velike napise in med temi tudi napis, da je zadružništvo stebber države.

Nikakor nečemo oporekati, da opravljajo nekatere zadruge v resnici zelo koristno delo in da mnoge od njih tudi zaslužijo, da se prištevajo med sile, na katerih sloni država. Drugo vprašanje pa je, če je mogoče priznati takšno veljavo nabavljalnim zadrugam, ki zahtevajo za sebe privilegij, da so oproščene sploh vseh davkov. Recimo, da neke teh zadrug res opravljajo koristno delo, ali pa jim gre zaradi tega že davčna prostost? Brez dvoma je, da opravlja tudi kmetovalec zelo koristno delo, saj je od njegovega dela odvisna vsa prehrana ljudi. Ali pa ima zaradi tega davčno prostost? In delo kovača, čevljarja, mizarja, krojača in drugih obrtnikov? Ali ni tudi to delo koristno za celoto? Ali pa so obrtniki zaradi tega oproščeni davčnih dolžnosti? In drugi stanovi? Ali delo inženirjev, zdravnikov, profesorjev ni tudi koristno za celoto? Ali ni enako koristno in neobhodno potrebno tudi delo najpreprostejših delavcev? Pa ima le eden od teh davčno prostost?

Če bi zahtevali kragujevaških zadrugarjev obveljala — kdo pa bi potem sploh še plačeval davke? Kje pa naj bi dobila potem država svoje dohodke, brez katerih sploh nima eksistenčne možnosti. Lepo je govoriti: Mi smo stebber države! **Toda stebri morajo nekaj nositi, če hočejo biti stebri!** Kragujevaški zadrugarji — tudi med nami je dosti takšnih zadrugarjev — pa bi hoteli biti stebri, drugi pa naj bi vse nosili, oni sami pa le uživali vse dobroto. Lepo se mora država zahvaliti za takšne stebre, kajti hitro bo konec vse njene sile, če bo slonela na takšnih praznih stebrih.

Verjetno je, da se večina kragujevaških zadrugarjev sploh ni zavedala, kako ena njenih zahtev izključuje drugo. Kajti v naši javnosti se je razpasla navada, da se smatra za največji greh, če kdo tudi zadružništvo presoja kritično. Kar naravni zločin je že, če kdo ne priznava zadružništvo kot absolutno dobroto. Beseda »zadruga« zadostuje in vsaka kritika mora utihniti. In ta nekritičnost se proslavlja še kot višek nacionalne zavesti!

V resnici pa je stvar čisto drugačna. Kakor omogoča država posameznemu podjetniku, da more obratovati, tako omogoča tudi zadrugam. Samo naravno je, da dobi država za to svojo dajatev od vseh protidajatev v obliki davkov. Samo logično je, da dobi država tudi tem več protidajatev, čim večji je dobiček, ki ga dosegajo podjetja. Kajti ta podjetja imajo tudi neprimer- no več od države ko ona, ki komaj živi.

Ta enostavna resnica pa nekim zadrugarjem ne gre v glavo in ti zahtevajo: Zadruga, tudi če doseže milijonski čist dobiček, mora biti davka prosta, vsak branjevec pa,

ki komaj zasluži za golo življenje, naj plačuje vse davke. To pa zato, ker opravlja zadruga neke »idealne« posle, ko izločuje posrednika, branjevec pa tega idealizma nima, in »izkorišča« vboje ljudi, ker posreduje blago. V resnici pa je to le prazno klepetanje. Kajti zadruga je sicer izključila druge posredovalce, da je postala sama monopolni posredovalec, ki je baš zaradi monopolnega položaja še bolj navezan na državno pomoč. Zato bi tudi moral plačevati še več davkov kakor kak drug podjetnik, ker bi moral plačati še za pravico monopolu. Ubogi kramar res ne odeva svojega revnega posla v visoke besede, zato pa opravlja prav tisto delo ko »idealna« zadruga. Razlika je le ta, da opravlja to delo sam, zadruga, ki je trgovina, pa redno z nameščenci, torej z izkoriščanjem tuje delovne sile. Toliko slavljeni idealizem se je torej razblinil v nič!

Razumemo, če dobe od države ali od javnosti posebne ugodnosti zadruge z občeokoristnimi nameni ali produktivne, vodne in podobne zadruge, ki dvigajo narodno premoženje. **Toda nabavljalne zadruge nimajo prav nikakih občeokoristnih namenov, temveč samo kupujejo z blagom kakor vsak drug trgovec.** Da uživajo za ta posel, ki se vrhu tega mnogim tudi prav dobro izplača, zadruge še posebne privilegije, je res preveč, tem bolj, ker gredo vsi ti privilegiji na račun davkoplačevalcev. Ni ravno znak idealizma, če zadruga s stomilijonskim prometom ali z 90 nameščenci zahteva, da plačujejo zanj davke drugi, tudi oni, ki morajo delati brez vsakega pomočnika, ker ne zaslužijo toliko, da bi ga mogli plačati.

Vse te od privilegijev živče nabavljalne zadruge in konsumi sploh niso nobene čiste zadruge, temveč družbe, na debelo izkoriščajo zasluge čistih in pravih zadrug, za katere pa načelo vzajemne medsebojne pomoči že davno ne velja. Vse te zadruge škodujejo samo zadružni moralji in zato so sedaj na Češkoslovaškem tudi odpravili vse davčne ugodnosti za nabavljalne zadruge. Kdor kupuje, ni zadrugar temveč trgovec in zato naj tudi plačuje vse dajatve ko trgovec. **Samo to je pravilno, samo to je pravično. Le na pravičnosti, ne pa na davčnih privilegijih, slo- ni moč države.**

Naše terjatve proti Nemčiji zopet zelo narasle

Dočim naše terjatve proti Italiji neprestano padajo, nikakor ne moremo doseči zmanjšanja naših terjatev proti Nemčiji, temveč te nasprotno stalno rastejo. Tako so padle v l. 1938. naše terjatve proti Italiji za 84 milijonov lir, naše terjatve proti Nemčiji pa so narasle od 14,37 na 27,03, torej za 12,6 milijona RM ter znašajo danes ob koncu leta že nad 27 milijonov RM ali skoraj 387 milijonov din. Ne manjka desti in naše terjatve bodo narasle že na 400 milijonov din. To je pač že tako visoka številka, ki mora vzbuditi pomisleke. Naši živinorejci, lesni trgovci in industrialci, naši kmetovalci vendar niso tako finančno močni, da bi smeli kreditirati v tujino tako visoke zneske. Tedne in tedne, že mesece in mesece opozarjamo, da tako visoko kreditiranje presega našo finančno moč. A vse kaže na to, da se vseeno ne bo nič odločilnega storilo za zmanjšanje teh terjatev.

V luči teh visokih terjatev pa izgube na privlačnosti tudi visoke cene, ki jih plačuje Nemčija. Kajti denar, na katerega ni treba čakati, je vedno več vreden, ko denar, ki je bogzna kdaj izplačljiv.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8

Telefon št. 22-72.

Zato znova apeliramo na odločujoče kroge, da vendar nekaj store za zmanjšanje naših terjatev proti Nemčiji.

Gibanje naših kliringov v zadnjem tednu 1938. nam kaže naslednja tabela:

31. 12. 22. 12.
v milijonih din dotične valute

Aktivni kliringi:		
Bolgarska redni din	1,84	1,84
Italija din	33,13	42,65
Nemčija RM	27,03	23,13
Poljska din	2,99	3,33
Turčija din	18,56	18,78
Španija pezeta	2,93	2,93

Pasivni kliringi:		
Belgija (belg)	2,47	2,40
Bolgarska turizem din	0,04	—
Madžarska din	21,27	19,33
Romunija din	10,74	8,77
Češko-slovaška Kč	142,47	142,13
Švica šfr.	3,62	0,06

V primeri s 1. januarjem 1938. pa se je stanje spremenilo tako-le (vse številke v milijonih dotične valute):

Aktivni kliringi:		
	31. 12. 1938	31. 12. 1937
Bolgarska din	1,8	—
Italija (novi) din	33,1	—
Italija (stari) lir	—	32,4
Italija (novi) lir	—	51,5
Nemčija RM	27,03	12,66
Poljska din	2,9	16,1
Turčija din	18,5	9,6
Španija pezeta	2,9	2,7

Pasivni kliringi:		
Belgija belg	2,4	4,8
Madžarska din	21,2	13,7
Romunija din	10,7	30,1
Češko-slovaška Kč	142,4	137,3
Švica šv. fr.	3,6	2,1
Francija fr.	—	12,4

Seja Osrednjega lesnega odseka

pri Zvezi trgovskih združenj dravske banovine v Ljubljani bo v četrtek, dne 12. januarja 1939 ob 10. uri dopoldne v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica št. 27 v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo o seji ožjega strokovnega odbora za lesne proizvode v Beogradu dne 16. dec. 1938.
3. Poročilo blagajnika in priprava predloga za proračun za leto 1939.
4. Sklepanje o predlogih sekcij oziroma predsedništva.
5. Služajnosti.

Novo ravnateljstvo in nadzorstvo OUZD

Kot novi člani ravnateljstva so imenovani:

za delodajalce: Matko Curk, stavbenik, Fr. Jeglič, ravnatelj, Konrad Gologranc, stavb., Celje, Anton Rojina, Fr. Klanjšček, trg., Maribor in ravn. J. Gašperšič iz Kroke. Kot namestniki B. Belčijan, Rud. Stermecki, Celje, J. Kregar, Vižmarje, Iv. Kurnik, Pavle Božnar in Jos. Weiss, trg., Maribor.

za delojemalce: inž. Sodja, J. Jonke, J. Loboda, J. Melabej, Iv. Gumpot in Fr. Luzar.

V nadzorstvo pa so imenovani: za delodajalce: Fr. Kremžar, inž. Miklave, ravnatelj Kr. dež. el., kot nam. pa V. Weigl iz Maribora in St. Humer avtomehanik za delojemalce pa: St. Golob in Peter Kolnik.

Nova uprava Bolniške blagajne TBPD

Od min. Cvetkovića so imenovani kot redni člani ravnateljstva Bolniške blagajne Trg. bol. in pod. društva:

iz delodajalske skupine: Val. Hladin, trg. iz Celja, Al. Kočmur, rav. I. konsum. dr., Ant. Končan, rav. Zadr. gosp. banke, Ant. Kralj, taj. Zadr. zveze, Ivan Martelanc, rav. Vzajemne zavarovalnice in dr. Žitko, odvetnik.

iz skupine nameščencev: Jan. Andolšek, urad. Vzajemne posojilnice, inž. Košir (Gospodarska zveza), Kovačič, vodja podr. »Kari-tas«, Kunstek (Štara), Oman (Sešir) in Al. Sitar (Mayer).

Redni člani nadzorstva so: trg. Stupica, ind. Zabret, Globočnik (Ljudska posojilnica), Hvale (Zadruga gosp. banka).

Strojne tovarne in livarne prodane na javni dražbi

Dne 30. decembra so bile prodane na javni dražbi Strojne tovarne in livarne. Nastale so iz združitve treh velikih in dobro organiziranih tovarn: Zabkarjeve, Tönniesove in Samassove livarne. Kapaciteta Strojnih tovarn je bila izredno visoka in mogle so izvrševati tudi največja dela. Poleg tega je bilo v tovarnah nameščeno visoko kvalificirano delavstvo. Tudi v cenah so bile Strojne livarne konkurenčne. Ni pa bilo dovolj državnih naročil in dostikrat se je pripetilo, da so šle drage komisije v tujino naročati blago, ki bi ga Strojne tovarne vsaj v enaki kakovosti, a mnogo ceneje izdelale.

Rekriminacije ne pomagajo mnogo. Kljub temu pa je treba ugotoviti, da je vendarle malo čudno, če mora dobro opremljeno podjetje z vsemi pogoji za uspešno proizvodnjo prenehati v času, ko se izdajajo stomilijoni za nova gigantska podjetja, za katera pa je treba šele ustvarjati potrebne pogoje. Mislimo, da ni dobro preudarjena industrializacija države, če se ta preveč omejuje le na neke pokrajine. Na vsak način pa bi morala biti skrb naših javnih ljudi, da Strojne tovarne in livarne zopet kmalu začno obratovati in da postanejo zopet last domačih ljudi.

Politične vesti

Parlamentarna večina v bolgarskem sobranju namerava ustanoviti svojo politično stranko.

Pri predsedništvu bolgarske vlade sta bila ustanovljena dva nova oddelka: oddelke za propagando in oddelke za mladinske organizacije.

Daladier je bil na Korziki zelo navdušeno sprejet od vsega prebivalstva. Takoj po prihodu je šel pred spomenik 40.000 v svetovni vojni padlih Korzikancev, kjer je položil venec. Po paradi čet je odšel Daladier na prefekturo. Po vsej poti ga je prebivalstvo prisrčno pozdravljalo ter sipalo po korzikanem običaju nanj riž. Na prefekturi je imel Daladier velik govor, ki je bil ponovno prekinjen od odobravanja ljudi. V svojem govoru je zlasti poudarjal zvestobo, ki veže Korziko s Francijo in ki se je zlasti izkazala za časa svetovne vojne. Krepko je tudi poudaril, da je Francija močna in da se naj tega zaveda vsak Korzikanec.

Rimski list »Messagero« je objavil zemljevid Korzike, kakor ga je objavil pariški tednik »Match«. Rimski list naglašja, kako je poudarjal »Match« strategično važnost Korzike, ker morejo s tega otoka francoska letala v eni uri doseči najvažnejša italijanska mesta. Pisava pariškega lista dokazuje, piše rimski list, da je Korzika v resnici proti Italiji napravljen samokres. To dovolj močno dokazuje, kako so italijanske zahteve upravičene.

Iz Korzike je odpotoval Daladier na krizarki »Foche« v Bizerto, kamor je prispel ob 7.30 zjutraj. Bizerta mu je priredila velikanski sprejem. Nato si je ogledal Daladier vojno pristanišče, nakar je obiskal tuniškega beja v njegovi rezidenci. Po pozdravnem govoru Daladiera se je zahvalil beji v daljšem govoru ter poudaril, da vidi v obisku ministrskega predsednika zaščitniške Francije nov dokaz solidarnosti, ki veže Francijo in Tunis. Prebivalstvo Tunisa goji brezmejno hvaležnost Franciji za vsa velika dela, ki jih je ustvarila v Tunisu. Zagotavlja, da bodo Tunizani znali nastopiti za Francijo, če bo potrebno. Daladier je nato odšel v Tunis, kjer je bil zopet zelo slovesno sprejet. Neke demonstracije tuniških separatistov so propadle.

Daladier je na banketu v Tunisu zlasti poudaril, da je Francija dovolj močna, da nastopi proti vsakomur, ki bi hotel ovirati njen razvoj. Kdor koli bi hotel uničiti delo francoskih pionirjev v Tunisu, ta bo imel posla s Francijo. Na vsem francoskem afriškem ozemlju se mora ustvariti takšna skupnost, kakršna je francoska državna skupnost. — Izlet predsednika Daladiera je dokazal, da so francoske kolonije trdno za Francijo.

Poluradna »Gazeta Poljska« piše, da bo ostalo razmerje med Nemčijo in Poljsko tudi po poteku sedanjih 10letnih nenapadnih pogodb odlično, ker je med obema državama zavladalo zaupanje in vzajemno razumevanje. Francija se je umaknila za Maginotovo črto ter je treba računati s tem, da bo zapustila svoje zaveznike v srednji in vzhodni Evropi. Poljska mora zato ravnati tako, kakor da Francija sploh nima nobenih obveznosti do nje.

Francoski odpravnik poslov v Berlinu je dal nemški vladi razumeti, da Francija nikakor ne želi nemškega posredovanja v svojem sporu z Italijo. Zato tudi Francija ni za sklicanje konference štirih velesil.

Angleški listi že objavljajo program Chamberlainovega bivanja v Rimu. Listi naglašajo, da je predviden samo en obisk Chamberlaina pri Mussoliniju in da je zato verjetno, da bosta razpravljala samo o španskem vprašanju.

Znani voditelj konservativcev Winston Churchill organizira iz nezadovoljnih konservativcev ter liberalcev novo stranko. V vladnih krogih pa so prepričani, da jim nova stranka ne more škodovati.

Poljski zunanji minister se bo na povratku s francoske riviere ustavil v Münchenu, kjer ga bo sprejel Hitler. Razpravljala bosta zlasti o ukrajinskem vprašanju.

Razen Ukrajincev so začeli sedaj še Belorusi zahtevati od poljske vlade svoje nacionalne pravice. Trije voditelji Belorusov so bili zaradi tega od Poljakov izgnani iz Vilne.

Litovska vlada je objavila zakon o litovski nevtralnosti. Besedilo zakona je identično z zakonom, ki sta ga v zadnjem času sprejele Latvija in Estonija.

V Palestini se opaža naraščanje števila zmernih Arabcev, ki so nezadovoljni z dejanji teroristov, ker s svojimi atentati niso dosegli nikakih pozitivnih rezultatov, zato pa vse polno arabskih rodbin uničijo. Predsednik arabske zmerne

stranke je zato poslal vsem arabskim vladarjem pismo, v katerem jih prosi, da ne podpirajo več arabskih teroristov.

Boji na katalonski fronti se nadaljujejo. Franco upa na odločilno zmago, toda odpor republikancev še ni zlomljen.

Združene države Sev. Amerike so sklenile, da bodo na Kitajskem z vsemi sredstvi branile politiko odprtih vrat. Washingtonska vlada

smatra, da je še vedno v veljavi pogodba devetih sil, ki se more odpovedati le s soglasjem vseh prizadetih sil. Če Japonska ne bo hotela tega upoštevati, potem bodo Združene države nastopile proti Japonski z gospodarskimi represalijami. V zvezi s tem tudi zelo komentirajo novo posojilo v višini 50 milijonov dolarjev, ki ga je dobila Kitajska od Amerike.

Začelo se je zasedanje ameri-

škega kongresa. Predsednik Roosevelt je v svoji poslanici naglasil, da se je leta 1938, mir sicer rešil, da pa mir še ni zavarovan. Demokratske države morajo še nadaljevati svoje delo za ohranitev svetovnega mira.

Japonska vlada je odstopila, ker so ji desničarski krogi očitali, da je bila premalo energična. K padcu pa je mnogo pripomogel tudi odločen nastop U. S. A.

Odkup italijanskih klirinških nakaznic

Samo 1% skonta za male lesne trgovce in male žagarje.

Osrednji lesni odsek pri Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani je prejel od Narodne banke sporočilo, da bo Narodna banka (oz. njeni podružnici v Ljubljani in v Mariboru) odkupovala italijanske klirinške nakaznice, ki se glase na dinarje, izvoznikov — lastnikov malih žag ter malih trgovcev le z 1 odstotnim skontom poleg običajnih odbitkov.

Znižanje cene za prešice in govedo za Nemčijo

Zavod za pospeševanje zun. trgovine sporoča, da se bodo s 1. januarjem znižale cene za prešice, ki se pošiljajo v Nemčijo, za 0,75 din, za govejo živino pa za 0,50 din za kg. Naši izvozniki s tem niso zadovoljni ter pravijo, da že sedaj ni bila cena za izvozno živino v Nemčijo v skladu s cenami na našem domačem trgu.

Morda bi le prišli do tega spoznanja, da naša zunanja trgovina le ni kar najbolj vzorno urejena.

Zunanja trgovina

Kontrola uvoza iz neklirinških držav bo razširjena najbrže še v januarju. Razširjena bo predvsem na finalne izdelke. Dosedaj velja ta kontrola za približno 40 predmetov. Predlog, da bi se ta kontrola razširila na vse predmete, bo najbrže propadel. Gotovo pa je, da bo kontrola razširjena na vse predmete, ki se morejo po ugodnih pogojih dobiti iz klirinških držav.

Uvozniki kontroli podvrženega uvoznega blaga iz neklirinških držav naj v najkrajšem času vložijo na Narodno banko prošnje za odobritev uvoza tega blaga. Navesti se morajo uvozne količine za vse prve tromesečje. Razdelitev uvoznih dovoljenj se bo izvršila v najkrajšem času. Pripominjamo, da so z uvedbo kontrole seveda zelo znižane možnosti uvoza blaga iz neklirinških držav.

V italijanskem kliringu je izplačala dne 3. januarja Narodna banka nakaznice do št. 21004 z dne 17. decembra 1938, v poljskem do št. 1925 z dne 27. decembra 1938. in v turškem do št. 1707 z dne 18. oktobra 1937.

Trgovinska pogodba z Madžarsko je bila podaljšana do 30. junija 1939.

Nova jugoslovansko-bolgarska železniška tarifa za prevoz blaga stopi v veljavo 1. februarja.

Grčija je prepovedala uvoz živih puranov iz Jugoslavije, ker da bi ti mogli занести slinavko v Grčijo.

Romunska družba za proizvodnjo soje je sklenila, da poveča svoj delniški kapital od 3 na 50 milijonov lejev. Ves potrebiti denar za povišanje glavnice bo dala nemška I. G. Farbenindustrie. Ta bo tudi odkupila vso sojo, ki jo bo plačala s svojimi izdelki. Romunija je lani pridelala 58.000 ton soje, od katerih je šlo 52.000 ton v Nemčijo.

Gouverner Angleške banke Montague Norman je prišel v Berlin, da vrne obisk dr. Schachta v Londonu. Norman ostane v Berlinu en dan ali dva dni ter bo imel več razgovorov z nemškimi gospodarskimi ljudmi. Dr. Schacht je bil večer pri Hitlerju, ki mu je dal potrebna navodila. Zlasti bosta razpravljala dr. Schacht in Norman o vprašanju, kako valorizirati nemški izvoz v zvezi z izseljevanjem Židov.

Angleški finančni minister sir Simon je izjavil, da je gospodarsko nazadovanje definitivno ustavljeno in da se bo v letu 1939, začel zopet gospodarski vzpon, kar dokazuje zboljšanje gospodarskega življenja v Ameriki.

Sudetska tekstilna industrija, ki je morala po priključitvi sudetskih krajev k Nemčiji skoraj ustaviti svoje obratovanje, je dobila sedaj velika naročila iz Nemčije ter bodo vse predilnice več mesecev polno zaposlene.

U. S. A. so uvozile v prvih 11 mesecih 1938, blaga za 1.789 (l. 1937. za 2.874) milijonov dolarjev, izvozile pa za 2.825 (leta 1937. za 3.025) milijonov dolarjev. Obseg zunanje trgovine je torej močno nazadoval. Aktivnost trgovinske bilance pa se je povečala od 151 milijonov dolarjev v letu 1937. na 1.036 milijonov dolarjev.

Dvajset let industrije v Jugoslaviji

(Konec.)

Sestava naše industrije

V Jugoslaviji je po številu največ kmetijskih industrijskih podjetij in živilskih podjetij, kar je v skladu z njenim kmetijskim značajem. Proizvodnja vse industrije se ceni pri glavnici 19 milijard na blizu 15 milijard dinarjev; od tega: prehranjevalna 4210, tekstilna 2230, lesna 1690, rudarska in topilniška 1560, železna in splošno kovinska 1500, usnjarska in gumena 1020, kemična 960, stavbena gradiva 430, električna sila in elektrotehnika 410, alkoholna 240, papirna in celulozna 180, steklarska 90 milijonov.

Leta 1935. je bilo po strokah:

	Ljubljana	Zagreb	Sarajevo	N. Sad	Banja Luka	Beograd	Split	Dubrovnik	Podgorica	Skopje	Vsega
kmet. in živ. ind.	37	129	36	304	7	228	61	12	11	59	884
gozdna in lesna	83	130	80	22	17	42	6	1	16	6	403
rudarska	5	16	14	1	6	32	20	—	4	6	104
kovinska	41	37	10	43	—	45	1	—	—	9	186
kemična	34	46	8	21	3	36	5	4	1	12	170
usnjarska	27	17	2	9	—	27	—	—	—	2	84
tekstilna	85	98	16	118	2	59	3	—	—	18	399
papirna in tisk.	20	16	1	8	—	23	4	—	1	4	77
električna	10	40	30	52	10	38	16	7	8	23	234
stavbena gradiva	40	48	23	110	5	87	30	2	3	21	360
razno	21	32	3	11	3	44	25	2	—	3	144
Vsega	403	609	223	699	53	661	171	28	44	163	3054

Notranja reorganizacija

naše industrije je razvidna iz razvoja kartelov, ki se smejo ustanavljati pri nas le po izredni kontroli, kolikor niso z uredbo sploh prepovedani. Splošno so imeli namen, da si industrija ustali delovne in prodajne pogoje na domačem tržišču, kar jim je deloma že uspelo. Braniti pa bi morali našo industrijo tudi pred tujim velekapitalom. Po podatkih trg. ministra

dr. Vrbanića smo imeli marca 1938. registriranih 78 kartelov. V njih je bilo članjenih 345 podjetij: 130 industrijskih, 159 obrtniških, 2 trgovinski, 2 prometni, 44 zavarovalnih. Industrijska podjetja imajo tri četrtine kartelov, čeprav samo 37% trdijo. V primeru z vsemi tremi tisoči ind. podjetij je torej karteliranih samo 437%, a večinoma so iz kemične, papirne in kovinarske stroke.

Pojasnilo k poslovnim knjižicam (legitimacijam)

Združenje trgovcev v Ljubljani sporoča ponovno p. t. članstvu v smislu pravilnika o izvrševanju uredbe o legitimacijah naslednje:

Za trgovske sotrudnike(ce) so poslovne knjižice na razpolago v pisarni Združenja. Čl. 1 pravilnika določa, da se brez poslovne knjižice ne sme nihče zaposlovati kot učence ali nameščence.

Vsak trgovski sotrudnik(ca) in vajenec(ka) mora izročiti dve istovetni fotografiji v velikosti 4,5 x 6 cm in din 10— v gotovini. Slike morajo biti v smislu čl. 5 pravilnika jasne in neporabljene, doprsne ter iz poslednjega časa in morajo biti na mehkem papirju. Na sliki mora biti upodobljen ves obraz, glava ne sme biti pokrita in mora biti na sliki najmanj 1,5 cm velika. Iz fotografije cele skupine izrezane slike se ne sprejemajo. Fotografije v uniformi pa se sprejemajo, če je uniforma predpisana za izvrševanje redne zaposlitve.

Za tuje državljane in emigrante veljajo posebna določila. Oženjeni trgovski sotrudniki morajo prinesiti poleg dveh fotografij še izpolnjen izkaz rojstnih podatkov rodbinskih članov (žene in otroci do vključno 18. leta starosti).

Vsi oni nameščenci, ki so zavarovani pri Pokojninskem zavodu dobe lahke na zahtevo poseb-

ne legitimacije, ki povsem nadomeščajo poslovne knjižice, od običajne proti plačilu zneska 30— dinarjev. (Mestno poglavarstvo, II. nadstropje, soba št. 51.) Vsak mora prinesiti potrdilo Pok. zavoda, da je zavarovan.

Z izdajanjem legitimacij se bo izvršila pri Združenju istočasno tudi revizija staleža nameščenec. V smislu § 362. točka 6 in 13 zakona o obrtni in čl. 7 pravil mora vsak član prijaviti Združenju najkasneje v 8 dneh vsak sprejem ali odpust pomožnega osebja.

Vsak nameščenec mora v smislu čl. 5 pravilnika o legitimacijah priskrbeti podatke, ki so navedeni v tiskovini, ki jo je združenje že dostavilo.

Da bo delo združenja pri številnih legitimacijah, ki jih mora izdajati, olajšano, naj nameščenci čimprej izpolnijo popisne pole ter jih vrnejo združenju ob pravitku 2 fotografij in zneska din 10—, nakar se bodo izdale legitimacije.

Delodajalec je dolžan vpisati v prostore, ki so za to v poslovni knjižici določeni, trdiko, dan začetka zaposlitve, natančno vrsto službe itd. Nihče ne sme vpisovati v poslovne knjižice druge pripombe, razen tistih, ki so v obrazcu poslovne knjižice same predvidene.

Gg. šefe opozarja združenje na ostala določila uredbe in pravilnika o poslovnih knjižicah »Službeni list« 47. in 75. s prošnjo, da se ravnajo po teh navodilih in skrbijo, da bodo obraze čimprej izpolnjeni ter vrnjeni združenju v svrhu izstave poslovnih knjižic.

Tiskovine morajo torej izpolniti poleg trg. sotrudnikov in vajencev tudi vsi oni nameščenci, ki so pokojninsko zavarovani (skladiščniki, pisarniško osebje, poslovodje, blagajničarke, praktikanti, knjigovodje, korespondenti).

Vsa ostala pojasnila se dobijo v pisarni Združenja, telefon 44-36.

Trgovski ples

Združenje trgovcev in trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani opozarjata naše občinstvo, zlasti pa naše gospodarske kroge, da bo v soboto dne 7. januarja 1939 v vseh prostorih Trgovskega doma trgovski ples, ki ga priredi Klub absolviranih trgovskih akademikov. Po skrbnih pripravah prirediteljev bo letošnji trgovski ples golovo odlična prireditev, ki bo nudila vsem udeležencem prijetno in neprisliljeno zabavo. Vabimo na številno udeležbo.

Denarstvo

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

je imela v sredo, dne 4. t. m. svoj 55. redni občni zbor. Poročila, ki so bila podana na občnem zboru, dokazujejo, da hranilnica zopet lepo napreduje in da je največje težave že premagala. Zato je tudi zaupanje v ta naš stari in zaslužni zavod znatno naraslo, kar se vidi tudi iz novo izvoljene uprave. Tako so bili izvoljeni v novo upravo:

Ernest Hieng, veletrgovec in španski konzul v Ljubljani, lekarnar Slavko Hočevar, župan Franjo Juvan iz Sr. Garmelnjov, veletrgovec Franjo Hrehorič, inž. Tomo Knez, veleposestnik Ivan Rus, Grosuplje,

inž. Dušan Sernee, minister n. r. in

šolski nadzornik v pok. Hinko Šumer.

Kot namestniki so bili izvoljeni: trg. zastop. Janez Krek, inž. Ivan Marolt, trgovec, tes. moj. Franjo Ravnihar, pleskarski moj. Franc Rebernik.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni:

Mihael Kavčič, gostilničar, Zg. Siska,

ind. Viktor Meden,

trg. zast. Mirko Pungartnik,

trgovec Zdravko Rus, Bled,

les. trgovec Franjo Škrbec,

veletrgovec Jurij Verovšek, za namestnike pa: veletrgovec Vinko Müller in stroj. mizar Franjo Pra-protnik.

Stanje Narodne banke na koncu 1937 in 1938

Če primerjamo stanje Narodne banke po izkazih z dne 31. dec. 1937. in dne 31. dec. 1938., dobimo naslednjo sliko (vse številke v milijonih din):

Aktiva:	1938	1937
Kovinska podloga	1.909	1.709,0
devize izven podloge	643,5	439,9
kovan denar	330,0	359,5
menična posojila	1.777,7	1.431,9
lombardna	63,6	272,7
vrednostni papirji	258,8	201,9
prejšnji predjemi		
državi	1.627,7	1.638,9
vred. rez. fonda	233,5	166,8
vred. drugih fondov	33,7	29,5
nepremičnine	185,1	160,0
razna aktiva	2.147,4	2.030,6
Pasiva:		
kapital	180,0	180,0
rezervni fond	236,7	199,3
drugi fond	37,5	39,9
obtok bankovcev	6.929,7	5.834,0
obveze na pokaz:		
terjatve države	33,1	39,0
tekoči računi	1.080,0	1.330,6
razni računi	980,0	1.020,0
obveze z rokom	30,0	50,0
razna pasiva	232,6	283,9
kritje skupno	2722%	2648%
zlato	2706%	2636%

Tečaji

za mesec januar 1939

Finančni minister je predpisal za januar 1939. naslednje uradne tečaje:

1 napoleon	din 298'50
1 zlati turški lir	" 339'70
1 angleški funt	" 238'—
1 ameriški dolar	" 44'30
1 kanadski dolar	" 44'—
1 nemška marka	" 14'50
1 zlot	" 8'30
1 belga	" 7'45
1 pengö	" 8'70
1 brazilski milreis	" 2'—
1 egiptovski funt	" 239'—
1 palestinski funt	" 238'—
1 urugvajski pezos	" 15'—
1 argentinski pezos	" 10'—
1 čilski pezos	" 1'10
1 turška papirn. lira	" 34'80
100 albanskih frankov	" 1500'—
100 francoskih frankov	" 145'—
100 švicarskih frankov	" 1000'—
100 italijanskih lir	" 230'—
100 nizozem. goldinarjev	" 2466'—
100 bolgarskih levov	" 44'—
100 romunskih lejev	" 32'—
100 danskih kron	" 92'—
100 švedskih kron	" 1064'—

100 norveških kron	" 1038'—
100 pezet	" 140'—
100 drahem	" 39'—
100 češkoslovaških kron	" 151'—
100 finskih mark	" 91'—
100 letonskih lat	" 750'—
100 iranskih (perz.) rialov	" 100'—

Tem tečajem je že prištet pribitek (»prim.«).

Odnos dinarja do funta se še ne bo spremenil

»Jug. Kurir« poroča, da bo ostal tečaj funta v višini 262 din ver-

jetno nespremenjen še vse 1. tro-mesečje, ker se je izkazalo, da ta dvig funta ni na tujih borzih prav nič škodoval stabilnosti dinarja. To da je tudi zaradi zlate podloge dinarja in velike vrednosti deviz izven podloge razumljivo.

Pač pa odločujoči krogi v zvezi s tem mislijo na povečanje našega izvoza v neklirinske države. Kako se bo to zgodilo, ni iz poročila »Jug. Kurirja« prav jasno.

Odlog plačil

je dovolilo kmetijsko ministrstvo Hranilnici in posojilnici v Turnišču za dobo šestih let za dolgove, nastale pred 22. novembrom 1937. Obrestna mera za stare vloge se odreja na 2%.

Francoska banka je znižala obrestno mero od 2% na 2%.

Zlato so uvozile U. S. A. v prvih 11 mesecih 1938. za 1.719 milijonov, izvozile pa samo za 587 milijona dolarjev.

Letos ne bomo dobili v Maribor. Vse je že bilo pripravljeno. V Ljubljani sta dva voza na razpolago, lahko bi enega dobili Mariborčani, drugi pa mora tam stopiti v akcijo, ker je brz vlak te dni na Viču enega popolnoma zmrzavril. Vse naše lepe nade so padle v vodo, ker je za prihodnje proračunsko leto zopet razpisana licitacija za oddajo poštini voženj, seveda s konjsko vprego.

Moderne države skrbijo za svojo mejo kot za punčico v očesu, pri nas pa se meja naravnost zapostavlja. Semkaj pošiljajo najslabše in najstarejše vagone, čestokrat lokomotive, ki so že zdavnaj doslužile in nikakor ne zmorejo več težkih vlakov, dočim so v drugih delih države težki in najmodernejši stroji vpreženi pred kratke lokalne vlake. Lokomotiv Jugoslavija res nima preveč, zlo pa tiči v tem, da je park slabo razdeljen. Na proge s težkim prometom spadajo močni stroji, na lokalne proge pa lažji in kolikor toliko dosluženi. Ali ni žalostno, da so morali že večkrat vpreči pred težki simplonski expres tovorni stroj, na katerem so v nagli montirali westinghouseovo zračno zavoro, ker se je eden rednih strojev pokvaril? Seveda tovarna lokomotiva ni mogla vzdržati predpisane hitrosti in vlak je moral delati zamude, naka so sledile pritožbe iz inozemstva. Dajte nam dovolj težkih strojev, mi pa vzhodnim našim pokrajinam radi damo na razpolago naše lokomotive, ki bodo še dolgo za rabo pred lažjimi vlaki!

A. B.

Kaj potrebuje Maribor najbolj

Tlakovanje prostora pred tovarnim skladiščem Zboljšanje prometnih razmer — In naš radio?

Na zadnji seji glavnega odbora Zveze združenj trgovcev za dravsko banovino v Mariboru se je razpravljalo o nujnosti tlakovanja obširnega prostora pred tovarnim skladiščem na glavnem kolodvoru mariborskem ter dovozne ceste. O tem se je razvila obširna debata, iz katere je razvidno, kako nujna je rešitev tega perečega vprašanja.

Mestni svet je na predloženi seji odobril generalni načrt za ureditev glavnih prometnih potoj in trgov v mestu. Cestna petletka predvideva izdatke v znesku 10 do 12 milijonov dinarjev. Ureditev cest naj se izvede v dobrih petih letih, nakar bo cestno vprašanje v Mariboru v glavnem rešeno.

Ima pa ta načrt to napako, da predvideva regulacijo in tlakovanje ulic, od katerih so mnoge veliko manj prometne kakor pa dovozna cesta do tovarnega kolodvora. Puščamo na strani vprašanje, v čigavo kompetenco spada dovozna cesta in kdo ima skrbeti za ureditev prostora pred skladiščem. Dejstvo je, da je dostop do tovarnega skladišča v tako slabem stanju, da je takojšnja od pomoč nujno potrebna. Ob slabem vremenu je tu blata do gležnjev. Ko nastopi mraz, začne blato in brozga zmrzavati, kolesa voz se vdirajo v poltrdo umazano gneto in uboga vprežna žival se muči, da bi spravila težko naloženi voz naprej. Kolikokrat omagajo konji, ko nikakor ne morejo spraviti več ton težkih voz iz blata in brozge. Tudi Društvo za zaščito živali je že večkrat povzdignilo svoj glas, ali doslej je ostalo vse pri starem. Poleti je prostor pred skladiščem z dovožno cesto vred ped visoko pod prahom, ki se neprestano dviguje in polni pljuča ljudem in vpregi. Kje je sanitarna oblast, da bi tudi ona nastopila proti temu zlu, da se že enkrat odpravi?

Skratni čas je, da se dostop do železniškega skladišča v Mariboru tlakuje. Če bo denar na razpolago n. pr. za Prešernovo ulico, ki ima le majhen promet v primeri s tovarnim kolodvorom, potem sme naš poslovni svet tudi zahtevati, da se tlakuje tudi prostor pred skladiščem in dovozna cesta. Mestna občina je dala že pred več leti tlakovati Einspielerjevo ulico, ki vodi do carinskih skladišč. Tudi ta cesta je važna in je prav, da se je uredila tudi za najtežji promet. Nič manj važen pa ni dostop do tovarnega kolodvora, ki ima gotovo še večji promet kot carinska skladišča. Upajmo, da se bo pereča zadeva letos enkrat za vselej uredila v zadovoljstvo poslovnega sveta mariborskega.

Nič manj važno ni vprašanje ureditve prometa na železnici. Motornih vlakov torej Maribor ni dobil, dasi se je na odločujočem mestu opetovano zagotovilo, da od dveh voz, ki jih za božič prejme Slovenija, pride eden v Maribor. Če že ni motornih vlakov, pa se naj bi kot nadomestilo uvedli pospešeni direktni potniški vlaki med Mariborom in Ljubljano. Štiri ure potrebuje potniški vlak sedaj, da premeri to razdaljo, ki meri 150 kilo-

metrov. Vlak vozi torej s povprečno hitrostjo komaj 38 kilometrov, dočim bi jih lahko brez skrbi vozil najmanj 50. Spodnji stroj je močan dovolj, saj dovoljuje brzim vlakom hitrost do 80 kilometrov na uro. Občinstvo zahteva dandanes hitrejši tempo in udobne vagone. Zastareli vozovi, večinoma še iz prejšnjega stoletja, nikakor ne spadajo več na glavno progo, kakršna je železnica Maribor—Ljubljana.

Nujno potrebno pa je, da se uvede po dva para pospešenih potniških vlakov na tej progi, ki bi se ustavljala le na glavnih postajah. Vse prebivalstvo zahteva uvedbo takšnih vlakov in upamo, da bo železniška uprava tej želji ustregla.

Kolikokrat se je že dejalo, da dobi Maribor svojo postransko radijsko postajo, ki bo oddajala ljubljanski, po potrebi tudi zagrebški in beograjski program! Poslej se zadeva še ni premaknila z mrtve točke. Ali moramo v Mariboru res poslušati le to, kar nam nudi inozemstvo, ki nam nikakor ni preveč naklonjeno? Ljubljano prejmejo, ker leži naše mesto v takozvanem mrtvem pasu, le dobri aparati, ki si jih večina prebivalstva zaradi visoke cene ne more omisliti. Radio bo le takrat lahko izvrševal svojo vzvišeno nalogo, ko bo naš slovenski program slišal vsakdo, tudi s slabšim in tudi že starejšim prejemnikom.

Poštnega avtomobila menda tudi

Hotelir dela reklamo Druga reklamna sredstva

Omeniti je potrebno še reklamno sredstvo, ki kljub svoji malenkosti in cenenosti daleč po svetu uspešno vabi, ako je res dobro izdelano: Etiketa za kovčge

Večina gostov jo prav rada vidi na svoji prtljagi; nekateri celo po nji vprašujejo, ako ugaja, če je ukusno izdelana in če predstavlja dober umetniški izdelek. Vprašanje primerne etikete bo najuspešnejše rešil izkušen in nadarjen grafik. Honorar za osnutek bo njen boljši učinek večkrat poplačal.

Isto velja za lepak. Tudi tega naj napravi dober praktični grafik. Naprava učinkovitega lepaka zahteva strokovnjaka. Kajti njegova naloga je, da vzbuja pozornost mimoidoših ter da v hitrosti sekunde v zaželenem pravcu vpliva. To ni lahek problem! V splošnem je lepak za hotelirja precej draga reklama, zbog česar se je bolj redko poslužuje. Kajti že izdelava sama je draga, prav tako pa tudi stroški za namestitve niso skromni. Poleg tega pa lepaka ne moremo usmeriti samo na določene kroge, temveč samo na splošno občinstvo. Od pešcev, ki ga vidijo, jih za dotični hotel prav malo pride v poštev. Izjeme od teh splošnih pravil so važne železniške postaje, ob vhodu v državo in pa na kraju samem, kjer je dotični hotel, itd.

Ob koncu naj omenimo še reklamo, ki nič ne velja. V mislih imam točno in hitro poslovanje v hotelu: da se pismena vprašanja rešijo z obratno pošto, da se za vsako pismo uslužno zahvali. Vsako ponudbeno pismo je za hotelirja snubilno pismo. Mesto da svoje delo opravi z vso naglico in večkrat tudi površno, naj napiše dobro premišljeno, sveže in prijazno snubilno pismo.

Zakaj se skoro nikdar pri va-bitvi gostov ne porabijo priznanja in zahvale tujcev? Dokazano je, da se take izjave zelo rade čitajo in v veliko primerih bi olajšale in pospešile odlok neodločnosti za poset dotičnega obrata. Seveda se

taka priznanja večkrat ne morejo v celoti navajati, pa tudi ne brez izbire, kajti veliko takta in poznanja ljudi moramo imeti, da zademo pravo. Čim si gosta pridobimo, imamo priliko, da ga na svoje podjetje z različnimi snubilnimi možnostmi tako priklenemo, da pride zopet in da priporoča hotel tudi drugim. Znano je, da je osebna reklama nekdanjih gostov posebno učinkovita, kajti to, kar tretje osebe povedo o hotelu, učinkuje desetkrat bolj prepričevalno

Škodovi zavodi čisto v čeških rokah

Francoski tisk, ki je nezadovoljen z Münchenskim sporazumom, je že večkrat vprašal, če je res, da je poslala praška vlada na pritisk Berlina posebnega emisarja v Pariz, ki naj doseže odkup paketa delnic Škodovih zavodov, ki so bili last družbe Schneider-Creuzot. Iz Prage ni bilo na to vprašanje nobenega odgovora, sedaj pa je vsa zadeva razjasnjena. V kratki vesti se namreč oficijalno sporoča, da je francoska skupina pripravljena prodati svoj paket delnic Škodovih zavodov. Ta paket bo kupila češkoslovaška vlada s posredovanjem Anglo-češko-slovaške in Praške kreditne banke.

Nobenega dvoma ni, da so se umaknili francoski delničarji iz Škodovih zavodov s pristankom francoske vlade. Tako se Francija, ki je izgubila svoj politični vpliv v srednji Evropi, umika tudi gospodarsko iz nje.

Škodovi zavodi so prišli po vojni v zelo težaven položaj. Opremljeni so bili le za vojno proizvodnjo, ki pa je po vojni zelo izgubila na svoji veljavi. Takrat je priskočil zavodom na pomoč francoski kapital in omogočil, da so mogli zavodi preiti tudi na drugo, za mirne čase primerno proizvodnjo. Ni pretirano, če se reče, da je francoski kapital rešil Škodove zavode. Začeli so izdelovati lokomotive, avtomobile, razne stroje, tovarniške opreme itd. Vedno bolj se je zboljševal položaj Ško-

kot pa gostilničarjeva lastna hvala. Hotelir naj ima vedno pred očmi, da svojim gostom ne sme prodajati le ležišča in hrane, temveč pred vsem dom, kjer naj se prijetno počutijo. Uslužnosti in malih pozornosti, ki nič ne veljajo, naj bi hotelir nikdar ne zanemarjal. To spada v prvi vrsti k reklamami. Kajti ni vedno najuspešnejši tisti, ki izda največ za reklame, pač pa tisti, ki vabi bolj razumno in ki si zna napraviti iz svojih gostov prijatelje.

dovih zavodov s pomočjo francoskega kapitala, a tudi francoskih inženirjev in finančnikov. Od leta 1920. je bil eden voditeljev zavoda Francoz Christoph Rochette, ki je pred kratkim zapustil Prago in se vrnil v Pariz. V upravnem svetu je bilo od 18 članov 9 Francozov. Zvišanje delniškega kapitala od 200 na 220 milijonov Kč ni dosti zmanjšalo premoč francoskega kapitala v družbi.

Škodovi zavodi seveda oboroževalne industrije niso popolnoma opustili, temveč so bili še naprej eno najpomembnejših in največjih podjetij vojne industrije na svetu. Zlasti v proizvodnji težkih mozarjev, protiletalskih topov, najmodernejših strojníc so bili Škodovi zavodi na glasu. Tudi Romunija in Jugoslavija sta bili dobri odjemalki Škodovih zavodov. Ni še jasno, če bosta mogli tudi v bodoče v tej meri dobivati orožje od Škodovih zavodov.

Razumljivo je zato, če je nemška vlada zahtevala, da se francoski vpliv iz Škodovih zavodov izloči. Sedaj, ko se je to doseglo, se je pozicija Nemčije glede oboroževanja znatno utrdila.

Na pariški borzi je vest o prodaji delnic francoskih delničarjev povzročila lahek dvig tečaja za Škoda-delnice, ker se računa, da francoski delničarji niso odstopili svojih delnic brez primerne finančne kompenzacije. Poroča se, da bodo odstopili Francozi ves svoj paket delnic, katerih imajo 300.000, po ceni 30 dolarjev za eno delnico.

Davčni svetovalec

Pridobnina 1939

(Dohodek iz leta 1938.)

Kakor smo že v novoletni številki našega lista na 2. strani objavili davčne dolžnosti za leto 1939., sporočamo danes še nekatere podrobnosti, ki so važne za davkoplačevalce-trgovce.

Z odločbo finančnega ministrstva št. 2092 z dne 16. decembra 1938 je na osnovi pooblastila iz čl. 125 zakona o neposrednih davkih podaljšana pravomočna pridobnina za leto 1938, tudi za leto 1939.

Zato morajo vedeti davkoplačevalci še to:

1. Novi davčni zavezanci, to so oni, ki so pričeli z obratovanjem v letu 1938., morajo vložiti prijavo o predvidenih dohodkih v letu 1938., bodisi osebno pri davčnem uradu, ali pa po pošti proti povratnemu potrdilu. Rok za vložitev prijave je določen za čas od 16. januarja do 14. februarja t. l. do 18. ure.

2. Prijave starih davčnih zavezancev, katerih dohodki so se bistveno zvišali v preteklem letu.

Za te zavezance velja rok in način vlaganja napovedi kakor pod 1.), t. j. od 16. I. do 14. II. t. l. do 18. ure s to razliko, da vlagajo napovedi samo oni, katerim se je dohodek bistveno zvišal, t. j. za najmanj 25% od dohodka za preteklo leto (1937). Vse te davčne zavezance, če sami ne bodo vložili napovedi, bo davčna uprava pozvala individualno, da to stori v roku 8 dni, t. j. od 20. febr. do 27. febr. t. l.

3. Prijave onih davčnih zavezancev (starih), pri katerih se je dohodek bistveno zmanjšal.

Rok in način vlaganja kakor pri ostalih.

Ti davčni zavezanci, katerim se je torej dohodek zmanjšal in želijo, da se njihova prijava upošteva, morajo vložiti prijavo ali pa prosijo za posebno vlogo za znižanje sedanje odmere. To prošnjo je treba seveda kolkovati s kolkom din 10.—.

Te davčne zavezance davčna uprava ne bo individualno pozivala k vložitvi prijave oziroma prošnje za znižanje odmere, ker daje vsakemu davkoplačevalcu razpis ministra za finance možnost, da sam odloča o tem, če se hoče poslužiti ugodnosti odredbe čl. 125 zakona o neposrednih davkih.

Opozarjamo vse davkoplačevalce, da o nekdanji dohodnini v navodilih ministra za finance ni nobenega govora, kakor so to objavili nekateri dnevniki, temveč le o pridobnini, to je o davku, predpisanim na dohodek od podjetij,

ki se bo po gornjem razpisu delil za leto 1939. na te skupine:

a) one, katerim se bo pravomočna odmera za leto 1938. podaljšala tudi za leto 1939.,

b) one, katerim se bo zbog bistvenega zvišanja dohodkov odmera za leto 1939. izvršila na novo,

c) one, katerim se bo za leto 1939. na novo predpisala odmera, ker so njihovi dohodki v letu 1938. padli.

č) in na one nove, ki so pričeli obratovati v letu 1938. in katerim je davčna uprava le začasno določila odmero za leto 1938.

Vse davkoplačevalce pa opozarjamo, da razpis ministrstva finance ne opróšča od dolžnosti vlaganja prijave davka na poslovni promet (splošni in skupni) ter davka na luksuz, katerim se ta davek odmerja istočasno s pridobnino, zato so vsi ti davkoplačevalci dolžni vložiti v času od

16. jan. do 14. febr. t. l. po gornjih navodilih predpisane prijave, ker se bo tudi za te davkoplačevalce izvršila nova odmera za leto 1939.

S tem smo v glavnem pojasnili najvažnejša določila razpisa finančnega ministra glede odmere pridobnine za leto 1939. Kdor si še ni na jasnem, naj se obrne za podrobne informacije do pristojnega združenja trgovcev.

tem damam poslal vljudno pisemce ter jih opozoril na te predmete. S temi pisemci je dosegel popoln uspeh in znatno razširil krog svojih odjemalcev.

Po praznikih treba praznične izložbe takoj spreminiti!

Trgovske izložbe so v neki meri podobne časopisom. Ko še časopis ne izide, je pričakovanje na časopis veliko ter naraste do viška, ko prvi izvodi zlete natisnjeni iz rotacijskega stroja. Ko pa je časopis star nekaj ur, je že zelo malo zanimanja zanj, ko je star dan ali dva, sploh ni več zanimanja.

Tako nekako je z izložbami. Ko se delajo, se že začne zanimanje za nje in to zanimanje ostane živo vse dni, dokler še ni potekel dan, za katerega so pripravljene. Ko pa mine sv. Miklavž, se že isti dan nihče več ne zmeni za Miklavževe izložbe. In parkeljni, ki še obvisijo 7. ali 8. decembra v izložbi, izgledajo silno stari, kakor da bi prespali leto. Čim prej jih je treba vzeti iz izložbe, ker so že neaktualni in jemljejo vsej izložbi aktualnost. A tudi izložba mora biti vedno aktualna.

Prestari predmeti v izložbi so kakor zastave na hišah, ko vise še drugi ali tretji dan po državnem prazniku. Vsakemu kriče, da je tu nekdo zanemaril svojo dolžnost!

Trgovskemu naraščaju!

Vedno več se treba učiti!

Konkurenca v trgovini raste in tudi ni misliti, da bi padla. Včasih se je boril trgovec le proti trgovcu-konkurentu, danes je ta že skoraj stopil v ozadje in boriti se mora s čisto novimi, a zelo močnimi in nevarnimi konkurenti: s konsumi, z industrijskimi prodajalnami, s krošnjariji, z zadrugami, s tujimi agenti in z zastopniki, ki hodijo po hišah, itd.

Nič ne pomaga, če je človek nad to konkurenco ogorčen, treba je boj sprejeti in se boriti. V boju pa zmaga tisti, ki je bolj sposoben, ki je bolj delaven, ki se z večjo vne- mo zažene v posel. Zato se mora danes trgovec vedno učiti, zato mora biti vedno v pripravljenosti, zato ne sme popustiti v svoji delavnosti niti za hip.

Vse to pa mora imeti pred očmi tudi trgovski pomočnik, če se hoče kdaj osamosvojiti! Zavedati se mora, da bo moral nekoč sam v največjo konkurenčno borbo in da se takrat ne bo mogel na nikogar opreti ko le na sebe. Zato mora

biti dorasel vsaki situaciji, zato mora znati pomagati si tudi čisto sam.

Dorastel pa bo, če se bo zadosti učil. V mladosti se človek igraje nauči vsake stvari, če je le nekoliko pazljiv. Nikdar več se ne bo učil tako zlahka ko mlad. Dobro porabiti mlada leta, v tem je navadno vsa skrivnost, kako se pre- skrbeti za stara leta.

Dostikrat nima trgovski pomočnik lahko. Čez dan zelo zaposlen, nima na večer vedno tople sobe, v kateri bi bilo bivanje prijetno. A stisniti je treba zobe, prenesti ne- všečnosti in se učiti, mnogo učiti in nakrat se bo ta pridnost za- čela tudi obrestovati. Dobro stro- kovno podkovan trgovski pomoč- nik ima odprta vrata na vse strani, slabo podkovan pa je v napoto se- bi in drugim!

Nič ne pomaga! Danes so časi takšni, da se je treba mnogo učiti, zelo mnogo. Tisti, ki to v prav- nem času spoznajo, njim je pot od- prta in ti bodo napredovali ter postali šefi, katere bodo spoštovali vsi!

Dame, ki kupujejo za može

Mnogo gospodov je, ki silno ne- radi kupujejo po trgovinah. Ne- rodno jim je, če morajo izbirati blago in če postavi prodajalec pred nje preveliko število škate- lo, so kar nesrečni, ker se boje, da jih bo prodajalec obsodil kot si- neže. Takšni gospodje imajo naj- rajše, če kupijo zanje vse njih go- spe. Te seveda tudi ne vedo vse- lej, kako bi najbolje kupile za svoje soproge.

Neki trgovec je vse to upošteval ter je polagoma proizvedel, katere dame kupujejo redno vse potreb- ščine za svoje soproge. Če je dobil kakšno novost ali blago, ki bi moglo moškim posebej ugajati, je

Ivanjkovci

Kakor smo že javili, bo naš vsakoletni vinski sejem, vezan z razstavo, v torek dne 10. t. m., od 8. ure naprej. Med vinogradniki vlada veliko zanimanje za razsta- vo. Prijavljenih je čez 100 vrst vin izključno iz ormoško-ljutomer- skega okoliša, in to iz najzname- nitejših vrhov, sortirano in iz me- šanih nasadov. Vina so se prav- lepo zgradila in ima vsakdo, ki se za nakup vina iz tega vinske- ga predela zanima, tako najlepšo priliko, da se o kakovosti vin osebno prepriča in da stopi v di- rektno zvezo s producentom.

Sejem je pripravljen v dvorani tik kolodvora, železniške zveze so sem in tja ugodne. K udeležbi va- bimo vse gg. gostilničarje in vin- ske trgovce, kakor tudi vse druge, ki se zanimajo za vinogradništvo, to prelepo panogo kmetijstva.

Na obmejni postaji v Mariboru

bo treba v najkrajšem času po- večati prostore za nemško obmej- no policijo in carinsko ekspozituro. Pred tremi leti se je peron znatno podaljšal in je bilo dozi- danih več prostorov za takratne avstrijske obmejne urade. Prosto- ri pa so kmalu postali premajhni in jih bo treba razširiti. O tem se je razpravljalo tudi pretekli

teden na konferenci o ureditvi ob- mejnega prometa v Mariboru. Ju- goslovanski strokovnjaki so pri- stali na nemško zahtevo. Posebna komisija pregleduje sedaj prosto- re, da dožene, ali bo treba zopet zidati ali pa bi se brez tega mogli dobiti potrebni prostori. Ker so tudi kolodvorski uradi zelo na- tesnem, bo najbrže treba zopet peron podaljšati in dozidati nekaj sob. Ker je Maribor velika ob- mejna postaja in je kolodvorsko poslopje le enonadstropno, je pe- ron v Mariboru najdaljši v Slove- niji in morda celo v Jugoslaviji.

Gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in Češko-slovaško

Med Nemčijo in Češko-slovaško je bila tik pred božičem podpisana carinska in trgovinska pogodba. Nemčija se je z novo pogodbo za- vezala, da bo dobavljala Češko- slovaški premog, stekleno blago, porcelan in kemikalije, Češko- slovaška pa bo ta uvoz kompenzi- rala z dobavo: 6000 vagonov pše- nice, 3000 vagonov ječmena, 7000 vagonov ovs, 5400 vagonov pše- nične moke in 1500 vagonov otro- bov. Češkoslovaški izvozniki pred- meti se cenijo na 2100 milijonov Kč, približno eno tretjino vsega čsl. izvoza. Poleg tega so dovoljene Češko-slovaški velike carinske olajšave.

Praktični nasveti

Po praznikih

Sedaj, ko so minili prazniki, je čas, da vsak trgovec, a tudi vsak trgovski pomočnik, ugotovi, če so mu prinesli prazniki ta kupčijski uspeh, ki ga je pričakoval in ki so ga njegovi konkurenti ev. tudi dosegli.

Mirno in trezno je treba pregle- dati vso božično kupčijo in ugotovi- ti njene dobre in slabe strani. Predvsem: če je bilo pripravljeno dobro blago in takšno, po katerem so spraševali ljudje. Katerega bla- ga je zmanjkalo in katero je oble- žalo? Katero je posebno dobro šlo? Iz vse te analize pa: Kakšen je nauk za prihodnje leto?

Vprašanja pa so potrebna tudi glede odjemalcev. Ali so ostali vsi stari zvesti in če niso, zakaj so izostali? Kaj bo treba ukreniti, da se pridobe znova?

Ali so se oglasili novi? Kaj jih ie

pritegnilo in kako bi se ohranili za trajno?

Končno pa je treba tudi razja- sniti vse, če je bilo poslovanje v tr- govini sami vedno na višku. Ka- tere napake so se opazile? Kaj je bilo neprilčno pripravljeno? Kaj priročno? Ali so bila izložbena okna v redu? Ali so bili odjemalci vedno dobro postreženi?

Tudi vsak pomočnik naj sebi od- govori na to vprašanje! Ali se je vedno potrudil, kakor bi se moral? Na kak način je najlažje prodal. Izkušnje, ki jih je napravil eden, naj spozna tudi drugi!

Vak večji obisk odjemalcev je preizkušnja za organizacijo trgo- vine in ob takšnih prilikah se na- pake v notranjem poslovanju naj- bolj opazijo. Vse te napake je tr- eba ugotoviti, ne da bi bile povod za nekoristne očitke, temveč zato, da se več ne ponove.

Izkušnje praznikov treba izkori- stiti!

Zgodovinske beležke o kartelih in monopolih

V.

Kartel soli v 17. stoletju

Zelo zanimiv kartel je bil usta- novljen l. 1649. med solnimi rud- niki Bavarske in Tirolske. Z njim so bili razdeljeni trgi ter določena skupna cena, pod katero niso smeli rudniki prodajati soli. Izenačena so bila tudi dovoljenja za pre- prodajalce ter plačilni pogoji in roki. Preprodajalec, ki ni izvršil vseh svojih obveznosti le do enega člana kartela, ni mogel več dobiti soli. Ustanovitelji kartela so se tudi medsebojno obvezovali o kon- kurenci na trgih, zlasti pa o vsaki pošiljki morske soli, ki je prišla iz Francije ali Burgundske. Bil je to tipičen kartel, ki se ni prav nič razlikoval od sedanjih kartelov po svojih določbah glede razdelit- ve trgov, določevanja cen in pro- dajnih pogojev.

Rudniki v Burgundiji so hoteli postopoma prevzeti prodajo na tr-

gih bavarsko-tirolskega kartela. V ta namen so začeli prodajati v dru- gi polovici 17. stoletja pod lastno ceno. Bavarsko-tirolski kartel je odgovoril tako, da je tudi sam znižal cene. Po večletni borbi, ko se je spoznalo, da nobena stranka ne more zmagati, je bil leta 1659. ustanovljen na iniciativo zasebnih lastnikov burgundskih rudnikov kartel, ki je bil sklenjen popolno- ma v duhu modernih mednarodnih kartelov in ki je bil podoben kar- telu, kakor sta ga sklenila l. 1361. napolski in francoski kralj. Ta kartel je natančno določal razde- litev prodaje, nadalje prodajne cene in vse drugo. Strogo je bilo prepovedano zniževanje cen ter dajanje ugodnosti in dovoljevanje odlogov plačil preprodajalcem. Ta kartel je bil dostikrat obnovljen ter je trajal celo vrsto let. Veljav- nost kartela je bila tudi uradno priznana pod izgovorom potrebe, da se povečajo dohodki fiska in da se država finančno utrdi za primer vojne proti neprijateljem kršča- nstva. Knezi in vladarji, ki so bili lastniki karteliranih rudnikov, so

tudi vodili politiko, ki je bila v skladu z interesi kartela. Sicer pa je njih zakonodaja kartele strogo prepovedovala.

Izredno zanimiv je bil tudi kar- tel popra, ki ga je ustanovil trgo- vec Konrad Roth iz Angsburga. Na podlagi prodajne pogodbe s Portu- galsko je dobil Roth monopol trgo- vine s poprom za Evropo za celo vrsto let. Da bi mogel plačati veli- kansko nakupno vsoto za poper, je ustanovil z nekimi portugalskimi tvrdkami posebno združenje. Ves kapital je bil razdeljen na 30 de- lov, od katerih je zadržal Roth za sebe 12⁵, portugalske tvrdke so dobile 10, italijanske pa 7⁵ delov.

Medsebojna konkurenca se je iz- ločila z razdelitvijo trgov. Ta se je izvršila takole: Nemčija, Holand- ska, Poljska in orient so bili dode- ljeni Rothu, Portugalska, Španija, Francija in Anglija so bile dode- ljene portugalskim trgovcem, Ita- lija pa italijanskim tvrdkam. Če je kdo prodajal poper na trgih, ki so bili dodeljeni drugim, je moral za to plačati veliko odškodnino do- tičnemu, ki je bil zaradi tega oško-

dovan. Ta kartel se je imenoval »Thüringische Pfeffergesellschaft«.

Karteli v 18. in 19. veku

V 18. in 19. stoletju nudijo mo- nopolistična in kartelska gibanja v svojih zadnjih fazah, ki se zaklju- čujejo v modernih kartelih in tru- stih, približno isto sliko kakor v prejšnjih stoletjih. Niti najvažnejši svetovni dogodki kakor n. pr. fran- coska revolucija ali v Angliji od- prava znanih »ghilde« ter odprava zaščitnih carin in uvedba svobodne trgovine niso imeli pomembnejše- ga vpliva na nadaljnji razvoj kar- telnih organizacij.

To najbolj dokazujejo razmere, ki so vladale v Angliji. Čeprav je krona prenehala dovoljevati kar- tele s posebnimi koncesijami, se je vendar trgovinska in industrij- ska organizacija države razvijala vedno bolj na podlagi kartelov in monopolov. Kljub ponovni izdaji zakona, ki je prepovedoval usta- novljanje kartelov in monopolov ter kljub strogim kaznim za one, ki so kopičili blago, so se mono- poli in karteli razvijali še nadalje.

Tako je n. pr. prej omenjeni premogovni kartel v Newcastlu trajal skoraj 100 let kljub začas- nemu prenehanju zaradi težkoč z raznimi udeleženci, ki niso bili zadovoljni z dodeljenimi jim kvotami. Šele l. 1845 je ta kartel raz- padel, ker so začeli obratovati mnogi novi premogovniki ter je cena premoga rapidno padla. To je napolnilo proizvajalce iz Durha- ma, da pripravijo načrt za ustano- vitev novega kartela. Ta kartel pa se le ni mogel ustanoviti, ker se ni moglo doseči soglasja med preti- rano velikim številom konkuren- tov. Neki proizvajalec premoga iz Durhama je takrat izjavil v parla- mentu, da je prodal nad 10.000 ton premoga po ceni, s katero ni mo- gel kriti niti stroške proizvodnje. Kljub ugodnim pogojem prodaje premoga v Evropi v letih 1850 do 1872 je trajala ta obupna situa- cija za angleške lastnike premo- govnikov še nadalje, da so imeli velike izgube.

(Koniec prihodnjik.)

Težka industrija v Rusiji

Nemška lista »Der deutsche Montandienst« in »Metall und Erz« poročata v svojih zadnjih številkah zelo obširno o stanju sovjetske težke industrije. Oba časopisa ugotavljata, da se načrt proizvodnje v težki industriji v Rusiji ni posrečil. Pri tem pa še dvomita, če so resnični podatki, ki jih navajajo ruske oblasti. Seveda pa se je absolutno proizvodnja povečala, le relativno je mnogo manjša kakor v podobnih podjetjih Nemčije. Bogastvo Rusije na rudah je neizmerno in zato tudi v vseh državah raste zanimanje za rusko rudo in kovine.

Po podatkih Zveze narodov pa

je rastla v Rusiji proizvodnja železa takole:

leta	mesečno v 1000 tonah	surovo železo	surovo jeklo
1929.	362	407	
1932.	513	490	
1935.	1.042	1.034	
1936.	1.193	1.362	
1937.	1.210	1.485	

V vsem letu 1937. je znašala po podatkih Zveze narodov vsa proizvodnja surovega železa 14.520.000 ton, surovega jekla pa 17.820.000 ton. To se v glavnem tudi strinja s podatki nemških listov. Rusija je po teh podatkih v proizvodnji surovega železa in jekla na 3. mestu, za Združenimi državami Sev. Amerike in za Nemčijo.

Doma in po svetu

Davčni oddelek finančnega ministrstva je ukazal vsem finančnim direktorjem, da zelo poostrejo kontrolo nad proizvodnjo električne struje ter da pazijo na to, če se vedno in v polni višini plača državna trošarina na električni tok.

Minister za socialno politiko Cvetković je izdal odlok, da se ustanovi zavod za zaščito mater in otrok v Skoplju. Že prej pa je minister Cvetković odločil, da se

ustanovi taka zavoda tudi v Beogradu in Sarajevu.

Za novega šefa kabineta ministra za socialno politiko in ljudsko zdravje je bil imenovan Boško Nastasijević, sodnik upravnega sodišča v Beogradu.

Izšla je uredba o pravnih fakultetah, s katero je pouk na vseh fakultetah unificiran. Za stare dijakke stopi nova uredba v veljavo v šolskem letu 1941/42.

Jugoslov. špeditsko podjetje Blum in Poper, ki obstoji že 15 let v Zagrebu, je preneslo svoj sedež iz Zagreba v Beograd, kjer je ustanovilo že leta 1936. svojo podružnico. Ta je tudi imela večje poslovne uspehe kot centrala v Zagrebu.

Dr. Ant. Ratajec, bivši ravnatelj gimnazije v Št. Vidu je umrl. Bil je znan matematik ter se je udeleževal tudi leposlovno. Zlasti pa je slovel kot odlični solnik.

Ker so nekateri špekulanti takoj hoteli izkoristiti novo uredbo o podelitvi drž. obveznic dobrovoljcem, je odločilo kmetijsko ministrstvo, da ne bo mogel v imenu dobrovoljcev nihče zahtevati teh obveznic, ker bodo mogli to storiti le dobrovoljci in njih zakoniti dediči.

Naš novi rušilec »Beograd« je te dni uspešno končal poskusno vožnjo. Sedaj napravi poskusno vožnjo še »Ljubljana«, rušilec iste velikosti.

Četrtnsko vožnjo je dovolil prometni minister vsem udeležencem glavne skupščine Jadranske straze, ki bo od 11. do 13. februarja v Zagrebu.

Tvornica »La Dalmatienne« je instalirala v Šibeniku tri velike

peči za izdelovanje silicijskega mangana.

Tvornica cementa »Split« je popolnoma ustavila obratovanje ter je zaradi tega okoli 700 delavcev brez posla. Tvornica je ustavila delo, ker so njena skladišča in silosi polni blaga, ki ga ne more prodati.

Iz Trogira se je začel izvoz evatače v Zagreb in Ljubljano. Tudi izvoz salate in mladega krompirja se je že začel iz Dalmacije.

Dubrovnik dobi civilno letališče. V Beogradu je bila v ponedeljek slovesno blagoslovljena nova ženska obrtna šola.

Omejitev železniškega blagovnega prometa skozi St. Ilj, ki jo je brez potrebe uvedla pred kratkim uprava bivših avstrijskih železnic, je bila sedaj razveljavljena.

Vlomilci so vdrl v davčni urad v Ptuj in odnesli za 320.000 din kolkov.

Ker je začel sneg v južni Srbiji hitro kopneti, so nastale v nekaterih krajih velike povodnji.

Bolgarski proračun za leto 1939. izkazuje 7.729 milijonov levov izdatkov ter je za 405 milijonov levov večji kot lani.

Za novega angleškega veleposlanika v Rimu bo imenovan dosedanj angleški poslanik v Ankari sir Percy Loraine, ki izhaja iz stare plemiške rodbine in ki velja zlasti za dobrega poznavalca sredozemskih vprašanj.

Jan Masaryk, bivši londonski poslanik Češko-slovaške je odpotoval v Združene države Severne Amerike, kjer se bo za stalno naselil. Zaradi atentata na neko gostilno v olšavskem okrožju so Poljaki zopet izgnali 100 čeških rodbin. Da bi bili Čehi v zvezi z atentatom, ni dokazano.

Na Češkem bo odpuščenih okoli 42.000 državnih namestencev. Od teh je 21.000 omoženih uradnic ter

5000 uradnikov, starih nad 60 let, 16.000 uradnikov pa ima nad 55 let.

Berlinska vlada je baje predlagala v Budapešti, da vrne Madžarska Slovaški mesti Užhorod in Munkačevo. Vest samo registriramo.

Madžari so dosedaj izgnali iz Madžarske 1404 slovaških učiteljev, več sto pa so jih zaprli.

Poljska policija je odvzela potni list glavnemu tajniku nemške glavne nacionalne organizacije na Poljskem.

Glavni sodelavec voditelja klajpedskih Nemcev dr. Neumanna Christian Klus je bil od neznancev umorjen. Listi trde, da gre za političen umor.

Ves francoski tisk živo komentira Daladierovo pot v Afriko in konstatira, da je to potovanje dokazalo nerazdružljivo celoto francoskih kolonij s Francijo.

Vsa nemška dekleta, stara manj ko 25 let, morajo prebiti eno leto v obvezni delovni službi.

Velik veleizdajniški proces se začne dne 4. januarja v Berlinu proti književniku Francu Nikischu in 20 njegovim pristašem, ker da so že pred narodno-socialističnim preobratom pripravljali atentate na vodilne osebnosti narodno-socialističnega gibanja.

Angleška filmska industrija namerava v Luksemburgu ustanoviti centralo za svojo filmsko propagando na kontinentu. Tu bo postavila filmska industrija tudi svojo radijsko in televizijsko postajo.

Rekruti Sovjetske Rusije ne bodo več prisegli mednarodnemu proletariatu, temveč sovjetski vladi.

Zidje v Avstriji so prijavili, da imajo skupno 2,04 milijarde RM premoženja, od tega 321 milijonov v podjetjih, 266 v vrednostnih papirjih, 521 v nepremičninah, ostalo v gotovini in drugih vrednostih.

Dobave - licitacije

Direkcija drž. železnic v Subotici sprejema do 11. januarja ponudbe za dobavo lesenih kock za tlak.

Direkcija drž. rudnika v Banji Luki sprejema do 26. januarja ponudbe za dobavo nikl-cadmium akumulatorskih lamp.

LICITACIJE

Pri Upravi policije v Ljubljani bo dne 25. januarja ofertna licitacija za nabavo zakovic.

Pri Upravi policije v Ljubljani bo dne 25. januarja ustna licitacija za dobavo zimskih zelenih bluz, zelenih hlač, kap s kokardo, do-

lamic, jahalnih in 1 črnih dolgih hlač ter 1 uradniškega mundirja.

Pri Direkciji drž. železnic v Ljubljani bo dne 11. januarja licitacija za dobavo vulkanskega zimskega olja; dne 12. januarja licitacija za dobavo lesa za železniške delavnice; dne 24. januarja pa bo licitacija za dobavo državev dvodelnih zavornih kokle.

Pri Upravi Vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu bodo naslednje licitacije: dne 11. januarja za dobavo avtomatskih izključilcev, platenih in bombažnih krp; dne 13. januarja za dobavo hronometrov; dne 28. januarja za dobavo usnja; dne 30. januarja za dobavo kartonskih patron; dne 31. januarja licitacija za dobavo avto-gasilskih priprav in potrebščin; dne 1. februarja bo licitacija za dobavo cinka, aluminija, kositra itd.

Pri Štabu dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo dne 13. januarja licitacija za dobavo kavčukastih in drugih cevi.

Pri Upravi Vojno-tehničnega zavoda v Čačku bo dne 13. januarja licitacija za dobavo železa, dne 20. januarja pa licitacija za dobavo elektronskih cevi, kondenzatorjev, žarnic itd.

Pri Upravi zavoda »Obilicevo«, Kruševac-Obilicevo, bosta dne 16. januarja licitaciji za dobavo toluola, dušikove kisline in oleuma.

Pri Centralni direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu bo dne 17. januarja licitacija za dobavo kavčukaste preproge.

Pri Štabu zrakoplovstva vojske v Zemunu bo dne 21. januarja licitacija za dobavo kavčukastih in drugih cevi.

»Jadran« čokoladne garniture Vam nudijo najvišji zaslužek, so od vseh najboljše sortirane in so dober prodajni šlager. Poskusno naročilo Vas bo prepričalo.

Samoprodaja za dravsko banovino

DOLINŠEK VITOMIR, CELJE

Naročajte in širite
»Trgovski list«!

Trgovci! Visok zaslužek!

V Vašem lastnem interesu je, da v Vaši trgovini forsirate prodajo »AGA« za masažo s smrekovim ekstraktom. — Nudim Vam najvišji možni zaslužek in posebna novoletna darila

Zahtevajte cenik!

„AGA“ za masažo

Samoprodaja za dravsko banovino

Dolinšek Vitomir

Celje

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace,

journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-

žice, risalne bloke itd.

Ustanovljeno 1850

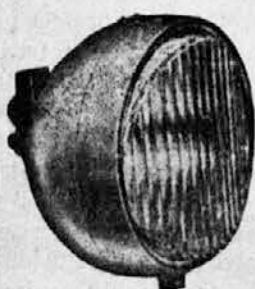
Zaloga vseh vrst stekla, porcelana in keramike. Stavbno in umetno steklarstvo. Specialna zaloga in okvirjenje slik

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA

Wolfova ulica šte. 4

Telefon 33-80

Najpopolnejši
žarometi proti
megli in ostali
avtomaterial

M. BAHAR - LJUBLJANA

Celovška c. 38 — Telefon 22-92

Vam je pri snazenju štedilnika, jedilnega pribora, medenine, emajla, steklenine itd. res potrebno potreben, ker Vam osnazi vse brez uporabe kakih drugih pripomočkov. Ovoj z modro dekleto je znak naše kvalitete. Za cenjena naročila se priporoča

SLAVIN!

POSODILA

različna, proti primernemu jamstvu preskrbim

hitro in strogo kulantno

RUDOLF ZORE, Ljubljana

GLEDALIŠKA ULICA 12

Telefon 38-10 Znamka 3 Din

TRGOVCI!

Damske in otroške predpasnike od navadnih do najfinejših kvalitet izdeluje na veliko trdka

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 39

Izvrsten kroj, lepi vzorci! Zahtevajte ponudbe!

Sejmi

9. januarja v Krki (Vidmu), Zivonici, Središču, Novi cerkvi, Šmarju pri Jelšah.

10. januarja: v Metliki, Kamniku, Ormožu, Mariboru, Dolnji Lendavi.

11. januarja: v Celju, Ptuj, Trbovljah, Planini (okr. Šmarje pri Jelšah).

12. januarja: v Turnišču.

13. januarja: v Mariboru.

14. januarja: v Podčetrku v Vercah, Brežicah, Celju, Trbovljah, Mariji Gradcu (Laško), v Laškem.

Radio Ljubljana

Petek dne 6. januarja, 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Plošče — 9.45: Verski govor (Filip Terčelj) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.15: Koncert godalnega okteta (plošče) — 11.30: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Napovedi, poročila — 13.20: Plošče — 14.00: Otroška ura (Vinko Bence) — 17.00: Kmetijska ura — 17.30: Domači zvoki (plošče) — 18.00: Sv. trije kralji, zvočna igra. — Napisal Joža Vombergar. Igrajo člani rad. igr. družine, vodi ing. Ivan Pengov — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon« — 20.30: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Napovedi, poročila — 22.30: Angleške plošče.

Sobota dne 7. januarja, 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Otroška ura: a) Selma Lagerlöf: Kako je Niels Holgersen popotoval z divjimi gosmi. — Povest v nadaljevanjih; b) Gašperček — 17.50: Pregled sporeda — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Beseda k prazniku (F. S. Finžgar) — 20.00: O znanosti politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: Vesel živalski krog — Pisan večer. Izvajajo člani rad. igr. družine — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja dne 8. januarja, 8.00: Sramel »Štirje fantje« — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.45: Verski govor (dr. Ciril Potočnik) — 10.00: Wurliške orgle (plošče) — 10.15: Citraški trio »Vesna« — 11.00: Plošče — 11.30: Koncert radijskega orkestra — 13.00: Napovedi, poročila — 13.20: Bežigrasko pevsko društvo, vmes plošče — 17.00: Kmetijska ura: Kreditne zadruge in varčnost na kmetih (dr. Basaj Jože) — 17.30: Veselo popoldne. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova, gđc. Poldka Rupnikova, Svetozar Bánovec in Tone Petrovič ter radijski orkester — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Melody-jazz — 20.30: Radijski orkester — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek dne 9. januarja, 12.00: Sramel Škerjanec — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Iz daljnih dežel (plošče) — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravstvena ura: Mladenčim in mladenkam na pot (dr. Anton Breclj) — 18.20: Valčki (plošče) — 18.40: Iz slovenske glasbene zgodovine (dr. Jos. Cerin) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Koncert radijskega orkestra — 21.10: Ljubljanski godalni kvartet: Beethoven: Kvartet št. 2 op. 59, Verdi: Kvartet e-mol — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Koncert lahke glasbe (Mirko Premelj in radijski orkester).